

**ማርያም አብ እምነትና
አርባዕተ አዕማድ እምነት ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን
ብዛዕባ ድንግል ማርያም**

መን እያ ማርያም?

ማርያም አደ ካልአይ አካል ናይ ቅድስት ስላሴ እያ። ማርያም መን ምዃና ክንፈልጥን ክንርዳእን እንተ ደለና፣ አብ ቅዱስ መጽሓፍ፣ አብ ትውፊትን አብ ትምህርቲ ቤተክርስቲያን ክንርእ. አሎና። ሰለስቲአም ተራ ናይ ማርያም አብ ድንገት ደቂ ሰብ ይገልጹልና። አብ ገለ እምነት ክርስትና ስለምንታይ ክሳብ ክንድዚ ማርያም አድለየትና ኢየሱስ እንድዩ ዘሎና ስለዚ ማርያም ከም ማንም ሰብ አምላኽ አብ ምድታን ደቂ ሰብ ተጠቕሙላ ድሕሪኡ ከም ማን ሰብ እያ ስለዚ ክንድዚ ብዛዕባአ ምግዳስ አድልገን ዝብሉ አለዉ። ነዚ ነገራት ክንምልስ ወይ ስለምንታይ ማርያም ከም እንክብራን ክንፈልጥ፣ **ማርያም አብ ቅዱስ መጽሓፍ፣ ተራ ማርያም አብ ድንገት ደቂ ሰብ፣** አምላኽ ብማርያም አቢሉ ዝገለጸ ምስኦ እንታይ ርክብ አልኦ። ቤተክርስቲያን ብዛዕባ ማርያም ካብ መጀመርያ እንታይ እዩ እምነታን ትምህርታን፣ ንዝብል ክንርእ ይግብአና።

ማርያም መን ምዃና ክንርዳእን ክንፈልጥን ሰለስተ ቀንዲ ነገራት ክንግንዘበም ዝግብኡና አለዉ።

- ማርያም መን ምዃና ክንፈልግ ምስ ኢየሱስ፣ ምስ ቅድስት ስላሴን ምስ ቤተ ክርስቲያንን ዘለዋ ርክብ ኣተሓሒዝና ክንርእዮ ይግብአና።
- ናይ ማርያም ተራን መንነታን ክንፈልጥ ኣብቲ አርባዕተ አዕማድ እምነት ቤተ ክርስቲያን ክንርእ. አሎና ኣብኡ ዕሞቕ እምነትና ክንረኽቦ ንክእል።
- አርባዕተ አዕማድ እምነትና ኣብ መንፈሳዊ ሕይወትና ሃብታም ትርጉም አልኦም።

ሀ. ናይ ማርያም ነገር ክርድኦና እንተኾነ ኣብቲ ምስ ኢየሱስ ክርስቶስ፣ ምስ ስላሴ፣ ምስ ቤተክርስቲያን ዘልኦ ርክብ ጥራሕ መሰረት ገርና ክንርእዮ አሎና።

ማርያም ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ጸጋ ግንቦት በረኽት ተዓዲላ ምኽንያቱ ንሱ ብነጻ ድለቱ ናይ ሓደ ወዱ መድኅኔ ዓለም ንደቂ ሰብ ካብ መግዛእቲ ሰይጣንን ሓጢአትን ዘድገን አደ ክትከውን ስለ ዝመረጸ። ስለዚ፡

1. ናይ ማርያም ክብርን ዕብየትን ኣብቲ ምስ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘልኦ ርክብ እዩ ዝምስረት።

- ኢየሱስ ካብ ሰበይቲ ተወሊዱ (ገላ 4፡4)፤ ማርያም እዚኦ ሰበይቲ እያ (ሓ.ት.ክ. 423)።
- ኢየሱስ ካብ ዕብራዊት ንል እስራኤል ሰበይቲ ተወሊዱ። (ሓ.ት.ክ. 423)።
- ማርያም ዕብራዊት ሰበይቲ እያ።
- ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም ኣምላኽ ፍጹም ሰብ እዩ (ሓ.ት.ክ. 471-483) ማርያም አደ ኣምላኽ ብትስብእቱ እያ። ብኣምላኽነቱ መወዳእታን መጀመርታን የብሉን።
- ኢየሱስ ክርስቶስ ብመንፈስ ቅዱስ ተጸኒሱ፣ ካብ ድንግል ማርያም ተወሎዱ (ሓ.ት.ክ. 484~512)። ማርያም ብኹሉ ቅድስቲ ካብ ሓጢአት ነጻ(ብዘይ ሓጢአት ዝተጸንሰት) እያ። ንሳ ድንግል አደ ኣምላኽ እያ (ኩሉ ጊዜ ድንግል እያ)።

2. ኣብ ማርያም ናይ ቅድስት ስላሴ ህላዌን ተግባርን ብፍላይ ከኣ ናይ መንፈስ ቅዱስ ሥራሕ ይግለጽ። ንሳ ፍጥረትን ማኅደር እግዚአብሔር ኣቦን፣ ወልድን መንፈስ ቅዱስን እያ። በዚ ምኽንያት ከኣ ማኅደረ ጥበብ ትብሃል (ሓ.ት.ክ. 721-726)።

3. ማርያም አደ ክርስቶስ ጥራሕ አይኮነትን አደ ቤተ ክርስቲያን እውን እያ (ሓ.ት.ክ. 963-975)። ብምሉእ ምስ ወዳ ኣብ ኩሉ ሕይወታን ኣብ ፍልሰታን ስለ ዝተወሃሃደት ናይ ኩልና አደ ዝገብር ጸጋ ተዓዲላ። ንሳ ዝለዓለት ኣብነት እምነትና፣ ተስፋናን፣ ፍቕርናን እያ።

ለ. ዓምዲ እምነትና ብዛዕባ ማርያም።

ካቶሊካውያን ንጹር እምነት ብዛዕባ ማርያም አሎና። ቤተክርስቲያን ብመንፈስ ቅዱስ ተመራሓ ኣብ ማርያም ዘሎና እምነትን ምቅርራብን ትገልጸልና። እዚ ግልጽት መንፈስ ቅዱስ ንቤተ ክርስቲያን ብአዋጅ መንበረ ጴጥሮስ ክንገር እንከሎ ዓምዲ እምነት ወይ ዶግማ ንብሎ። ዶግማ እንታይ እዩ? ብዛዕባ ዶግማ ብሩህ ርድኢት ክህልወና ኣድላይ እዩ።

- ዶግማ ሓቅታት እምነት ኣብ መለኮታዊ ግልጽት ዘለዉ ወይ ምስኡ ግድነታዊ ርክብ ዘልኣም ዝሓዘ እዩ።
- እዚ ሓቅታት ዶግማ ብቐጥታ ወይ ብተዘዋዋሪ መገዲ ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ ዝተመሰረተ እዩ።
- ዶግማ ነቶማ ቤተ ክርስቲያን ካብ ክርስቶስ ዝተቐበለቶ ስልጣን ጥራሕ ዝገልጹ ኣይኮኑን እንታይድኦ ናይ ቤተክርስቲያን ትውፊት፣ ስራዓተ ኣምልኾ/ ሉጥርግያዊ ስርዓታትን እምነት ምምእመናን ዝሓዘ እዩ።
- ዶግማ መብራህቲ ኣብ ጉዕዞ እምነትና እዮም። ኣብ ነነድሕዶም ዝተኣሳስር ጠባያት፣ ልቦናን ፍልጠትን ንምስጢር ኣምላኽ ክንርዳእ ዝሕግዝ ኣልኣም።

ዓምዲ እምነት ብዛዕባ ማርያም፡

ኣብ ካቶሊካዊ እምነትና ኣርባዕተ ዶግማታት ብዛዕባ ማርያም ኣለዉና ንሳቶም ከአ ናይ ማርያም ተራ ኣብ ድሕነት ደቂ ሰብን ግላዊ ሕይወትን ምስ ኣምላኽ ዘልኦ ርክብን ዝገልጹ እዮም። ንሳቶም ከአ፡

1. ኣደ ኣምላኽ
2. ድንግል ብሥጋን ብሕልናን፣ ድንግል ቅድምን ድሕርን ምውላድ ኢየሱስ ክርስቶስ። ኩሉ ጊዜ ድንግል።
3. ብዘይ ሓጢአት ኣዳም ምጽናስ።
4. ፍልሰታ።

ሀ. ኣደ ኣምላኽ፡

ማርያም ኣደ ኢየሱስ ኢያ። ኢየሱስ ወዲ ኣምላኽ ካልኣይ ኣካል ቅድስት ሰላሴ እዩ። ንሱ ኣምላኽ ካብ ኣምላኽ ብርሃን ካብ ብርሃን ፍጹም ኣምላኽ እዩ። ማርያም ኣደ ኢየሱስ እንተ ኾይና እሞ ኢየሱስ ከአ ኣምላኽ እንተ ኾይኑ ማርያም ኣደ ኢየሱስ ኢያ። እዚ መግለጺ ኣብ ጉባኤ ኤፌሶስ ብ431 ዓ.ም. ዝተኣከቡ ኣበው “ኣደ ኣምላኽ” ዝብል ቅጽሊ ንማርያም ሂሶማ። ብግሪኽ “ሰዮቶክፕስ” “Brith giver of God”ን ኣምላኽ ዝወለደት ማለት እዩ።

ኣብ ክርስቶስ ክልተ ባሕርያት ኣለዉ መለኮታውን ሰብኣውን ግን ሓደ ኣካል ጥራሕ ኣልኦ። ንሳ ኣደ ኣምላኽ ዘብላ ቃል ኣምላኽ ኣብኦ ሓዲሩ ካብኦ ሥጋ ለቢሱ ስለ ዝተወልደ ኣደ ኣምላኽ ትብሃል።

ጉባኤ ከልቀዶን ብ451 ብዛዕባ ናይ ማርያም ኣደ ኣምላኽ ምዃና ክገልጽ እንከሎ ”ንሱ ቅድሚ ጊዜ ካብ ኣብኡ ዝተወልደ ኣብተን ዳሕረዎት መዓልታ ካብ ድንግል ዝተወልደ እዩ። ኣደ ኣምላኽ ክብሃል እንከሎ ንትስብእቱ እምበር ንመለኮቱ ማለት ኣይኮነን” ይብል።

ንስጥሮስ ዝተባህለ ናይ 5ይ ክፍለ ዘመን መናፍቕ ንጸገማት ዝጀመረ እዩ። ብርድኢት ንስጥሮስ ማርያም ኣደ ክርስቶስ እያ ክትብሃል ዘለዋ እምበር ኣደ ኣምላኽ ክትብሃል የብላን እናበለ ክስተምህር ጀሚሩ።

ቤተክርስቲያን ነዚ ኣብ ጉባኤ ኤፌሶን ብ431 ብዕሊ መልሲ ሂባትሉ። ማርያም ኣደ ኣምላኽ እያ። እዚ ውሳኔ በቲ እዋን ናይ ዝነበረት ቤተክርስቲያን መልሲ እዩ ነሩ። ቤተ ክርስቲያን ነዚ ክትብል እንከለ እቲ ዝበለጸን ሓቀኛ መግለጺ ናይ ማርያም ኣኽብሮትን ኣብ ምስጢር ሥጋዌ ዘሎና ዝገልጽ እዩ።

ቅዱስ መጽሓፍ ብዛዕባ እዚ እንታይ ይብል? ኣብ ሉቃስ 1:35 “እቲ መልኦኽ ንማርያም ከምዚ ይብላ፡” መንፈስ ቅዱስ ኣብ ልዕሊኪ ክመጽእ እዩ ናይ እቲ ልዑል ሓይሊ ኣብ ልዕሊኪ ከጽልል እዩ።

እቲ ካባኺ ዝውለድ ከኣ ወዲ እቲ ልዑል ክብሃል እዩ” ስለዚ ወዲ ማርያም ወዲ ኣምላኽ እዩ። ስለዚ ማርያም ኣደ ኣምላኽ እያ። ኣብ ገላ 4:4 “ኣምላኽ ነቲ ሓደ ወዱ ካብ ሰበይቲ ንዝተወልደ ልኡኽ ይብል”። ከምኡ ኣብ ሉቃስ 1:43 ኤልሳቤጥ ንማርያም “ኣደ ጎይታይ “ ትብላ።

ከመይ ኢላ እያ ሓንቲ ድኽምቲ ፍጥረት ሰበይቲ ነቲ ጊዜን ቦታን ዘይብሉ ኣምላኽ ብግዜ እትወልዶ? ንሳ ነቲ መጀመሪ ዘይብሉ ከመይ ኢላ ኣዲኡ ትኸውን? ናይ እዚ መልሲ ኣብቲ ናይ ቤተ ክርስቲያን ትምህርቲ ኢና እንረኽቦ። ኣብ ኢየሱስ ሓደ ኣካል ክልተ ባሕርይ ኣሎ። መለኮታውን ሰብኣውን ባሕርይ ኣልኦ። እቶም ክልተ ባሕርይ ምስቲ ሓደ ኣካል ናይ ቃል ወይ ካልኣይ ኣካል ናይ ቅድስት ስላሴ ዝተወሃሃዱ እዮም። እዚ ከመይ ኢሉ ከምዝኸውን ምስጢር እዩ ንሕና ብእምነት ንቕበሎ። እዚ ሓድነት ናይ ክልተ ባሕርይትን ኣብ ሓደ ኣካል ናይ ቃል “Hypostatic Union” ይብሃል። ናይ እቲ ክልተ ባሕርይት ሓድነት ኣብ ኣካል ናይ ቃል። ኢየሱስ ኣምላኽን ሰብን እዩ፤ ንሱ መለኮታውን ሰብኣውን ባሕርይ ኣልኦ። ብርግጽ ማርያም ንመለኮታዊ ባሕርይ ኣይወለደትን፤ ንሳ ጸኒሳ ዝወለደቶ ነቲ ሰብኣዊ ባሕርይ እዩ። ኣደታት ዝወልድኦም ባሕርይ ሰብ እየን ዝወልዱ። ማርያም ንኢየሱስ ወሊዳቶ እንተኾነ ንሱ ናይ ሰብ ኣካል ዘልኦ ኣይኮነን። ንሱ መለኮታዊ ኣካል ምስ ሰብኣዊ ባሕርይ ዝተወሃሃደ ኣብ ከርሲ ድንግል ዝተጸንሰ እዩ። ስለዚ ኢየሱስ ኣምላኽ ኣብ ከርሲ ድንግል ማርያም ተጠኒሱ ዝተወልደ እዩ። ነዚ ምስ ተረዳእና ማርያም እምብኣር ኣደ ኣምላኽ እያ ኢልና ክንኣምን ይግብእና።

ለ. ኩሉ ጊዜ ድንግል

ኣብ እምነትናን ጸሎትናን ድንግል ማርያም፣ ኩሉ ጊዜ ድንግል፣ ብሕልንኣን ብሥግኣ ድንግል ክንብል እንከሎና መጀመርያ ዘመልክቶ ንጽንሰትን ልደትን ኢየሱስ እዩ ዘመልክት።

እዚ ትምህርቲ ቤተክርስቲያን ስለስተ ነገራት ዝሓዘ እዩ።

- 1. ብዘይ ሩካቤ ሥጋ ማለት ብዘይ ናይ ሰብኣይ ርክብ ኢየሱስ ኣብ ከርሲ ማርያም ተጸኒሱ።
- 2. ናይ ኢየሱስ ሕፃን ካብ ማሕፀን ማርያም ንሓድነት ድንግልናኦ ከየፍረሰ ድንግል እንከላ ተወሊዱ።
- 3. ማርያም ንኢየሱስ ምስ ወለደት እውን ዝተረፈ ሕይወታ ብድንግልና እያ ነራ።

ኩሉ ጊዜ ኣብ ኣእምሮና ክንሕዞ ዘሎና ነገር ማርያም ኣደ ኣምላኽ እያ፤ ኩሉ ጸጋታት ካብዚ ግንቦት እዚ እዩ ዝፍልፍል። ንሳ ኣደ ኣምላኽ ስለ ዝኾነት ዝኾነ ነገር ካልእ ህያባት ኣብኦ ዝርከብ ክገርመና ዮብሉን።

ብድንግልና ምውላድ ክንብል ከሎና ንጹር ኣፍልጦ ክህልወና ግድን እዩ፤ ድንግል እትብሃል ሓንቲ ንል ኣንስተይቲ ናይ ሰውነታ ሓድነት ሓዲ እትነብር ብዙሕ ጊዜ ብሥጋዊ ርክብ ዝፈርስ ዘየፍረሰት ወይ ምስ ወዲ ተባዕታይ ዝኾነ ርክብ ዘይፈጸመት እዩ ዘስምዕ። ቤተ ክርስቲያን ብዛዕባ ናይ ኢየሱስ ብድንግልና ምውላድ ክተስተምህር እንከላ እምነታ ማርያም ብዘይ ርክብ ምስ ሰብኣይ እያ ንኢየሱስ ጸኒሳቶ(ቅዱስ ዮሴፍ)። እዚ ማለት ከኣ ኢየሱስ ክጽነስ እንከሎ ናይ ወዲ ተባዕታይ ዘርኢ ወይ ፍረ ኣብ ኩልና ካልኦት ደቂ ሰብ ብወገን ተባዕታይ ዝተዋህበ ኣብ ናይ ኢየሱስ ብተኣምራት ብእግዚኣብሔር ብናቱ መገዲ ተዋሂቡ ኣብ ማሕጸን ማርያም ሓዲሩ፤ ጸሎተ ሃይማኖት ክንደግም ከሎና ኩሉ ጊዜ ነዚ ንደግሞ። “ኣኣምን. . . ኣብ ኢየሱስ ክርስቶስ. . . ብመንፈስ ቅዱስ ዝተጸንሰ. . . እናበልና ንደግም። ስለዚ ናይ ማርያም ሓድነት ድንግልንኣ ንኢየሱስ ክትጸንስ እንከላ ኣይተተንከፈን።

እዚ ዓምዲ እምነት ብንጹር ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ እውን ንረኽቦ ኢና። ቅዱስ ማቴዎስ ኣብ 1:18 ናይ ማርያም ብድንግልና ምጽናስ ድሕሪ ንዮሴፍ ምሕጻያ ብምእልእልተ ባሕርያዊ ጽንሰትን ይነግረና። ማለት ማርያም ብሥራሕ መንፈስ ቅዱስ ጸኒሳ ከም ዝተረኽበት ይነግር። ሉቃስ 1:28~38 ገሊጹ ብድንግልና ምጽናሳ ይነግረና። እቲ መልኦኽ ሓይሊ እቲ ልኡል ኣምላኽ ከጽልሊኪ እዩ ክብላ እንከሎ ኩሉ እቲ ጽንሰት ብኣምላኽ ከምዝኸውን ይገልጽ። እምብኣር ናይ ማርያም ጽንሰት ብዘይ ምትሕብባር ሰብኣይ ከምዝኾነ ንኣምን።

ናይ ማርያም ብድንግልና ምጽናስ ካብ መጀመርያ ጀሚሩ ኣብ ጊዜ ሓዋርያት ይጸመን ከምዝነበረ ነዚ ናይ ማቴዎስን ሉቃስን መሰረት ገርና ክንርእዮ ንክእል። ኩሎም ቀዳሞት ክርስትያን ጸሓፍቲ ኣብ ጽሑፎም”ካብ ድንግል ማርያም ተወልደ” ዝብል የእትዉ። ቅዱስ እግናጽዮስ ብ110 ዓ.ም. ኣቢሉ ዝነበር ዝነበረ ኣብቶም ኣብ ስሚርና እትብሃል ከተማ ንዝነበሩ ዝነበሩ ብዛዕባ ወዲ ኣምላኽ ካብ ድንግል ዝተወልደ እናበለ ይጽሕፍ። ቅዱስ ይስጢፍስ ሰማዕት ኣብ መፋርቕ ካልኣይ ዘመን ዝነበረ ንትንቢት ኢሳያስ ኣብ 7:14 ዘሎ “ድንግል ክትወልድ እያ” ዝብል ከም ዝተፈጸመ ገሩ ይኣምን ንማርያም ከኣ “ድንግል ማርያም” ይብላ። ሂፒሊቱስ ዝተባህለ ኣብ ሳልሳይ ክፍለ ዘመን ዝነበረ ከኣ ሓደ ሓሳብ ይደግም።

1. ናይ ማርያም ድንግልና ኣብ ጊዜ ሕርሲ፡

ማርያም ቅድምን፣ ኣብ ጊዜ ሕርስን፣ ድሕሪ ምውላድን ድንግል እያ። ማርያም ንኢየሱስ ክትሓርስ እንከላ ድንግል ተሪፋ ክንብል እንከሎና እንታይ ማለት እዩ። ብቐሊል ኣዘራርባ ኣበው ቤተክርስቲያን ኣብ ኩሉ ትምህርቶምን ጽሑፋቶምን ካብ መጀመርያ ንዘመናት ዝበልዎ ማርያም ንወዳ ክትወልድ እንከላ ድንግልንኦ ብዝኾነ ከምዘይፈረሰን ተተንከፈን የስተምህሩ። እቲ ትምህሪቲ ዝገልጽን ዘረጋግጽን ናይ ማርያም ግዙፍ ድንግልና ድሕሪ ምውላዳ እውን ከምዝቐጸለ እዚ ግን ከመይ ኢሉ ብስነ ኣእምሮ ከም ዝግለጸ ከይ ሓበረ ይነግር። ኣበውን ከምኡ ኣብ ድሕሪኡ ዝመጹ ከም ዝገልጹዎ ማርያም ብተኣምራታዊ መገዲ እያ ወሊዳ እዚ ኸኣ ማሕጻና ከይተኸፍተ ዝኾነ ምፍራስ ንድንግልናኣ ከይገጠሞ ከምኡ ክትሓርስ እንከላ ብዘይ ዝኾነ ቃንዛ ከዝወለደት የስተምህሩ።

ገለ ማምህራን ትምህርተ መለኮት ነዚ ዝነጽጉ ኣለዉ ንኣብነት **ተርቱልያን** ከምኡ ናይ ዘመና መማህራን ተሎግያ ኣብ ዝያዳ ሳይንሳዊ ፍልጠት ተመርኩሶም ይነጽግዎ። ነቲ ብድንግልና ምውላድ ዝብል ብዘይ ሰብኣይ ምውላድ ናብ ዝብል ይቐይርዎ ማለት ንግዝፋዊ ወይ ኣካላዊ ድንግልና ዘይኮነ ዘስምዕ ምስ ወዲ ተባዕታይ ዝግበር ርክብ እዩ ዘስምዕ ይብሉ። ንኣገላልጽኦም ናይ ግዙፍ ኣካላዊ ድንግልና ምፍራስ ነቲ ሓቀኛ ድንግልና ኣይፍርሶን እዩ ይብሉ። ከምኡ ንሓንቲ ጓል ኣንስተይቲ ነቲ ባህርያዊ ኣደ ዘብላ ኣብ ምልኣት ዘብጽሖ ድንግልናኣ ክፈርስ እንከሎ እዩ ይብሉ።

ቤተክርስቲያን፣ ንተሎጋውያን ብዛዕባ ማርያም ብድንግልና ምውላድ ንኢየሱስ፣ ነጻነት ኣብ ኣገላጽኦም ትህቦም ማለት ንክመራመሩን መብርሂ ክህብይን ነጻነት ትህቦም። መብዝሕትኦም ኣበው ቤተ ክርስቲያን ብዘይ ውሑዳት ኩሎም ብተኣምራታዊ መገዲ ከምዝኾነ ይኣምኑ። ብ1555 ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ጳውሎስ 4ይ ንኹሎም ቅድምን ኣብ ጊዜ ሕርስን ድሕሪኡን ንድንግልና ማርያም ዝነጽጉ ወጊዞም። ፕዮስ መበል 12 ኣብ ዓዋዲ መልእኽቶም “Mystici Corporis” ኣብ እትብል ነዚ ተኣምራታዊ ልደት ዝብል ይደግፍዎንን ይከላኸሉሉን።

ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ ብግሉጽ ብዛዕባ ድንግልና ማርያም ኣብ ጊዜ ሕርሳ ብድንግልና ወሊዳ ዝብል ኣይንረክብን ኢና። ገለ ቅዱሳት ከም **ብዓል ኣምብሮዝዮስ** ንኢሳያስ 7:14 ዘሎ ንማርያም እዩ ዘስምዕ ይብሉ። ናይ ዘመና ምሁራት ቅዱስ መጽሓፍ ነዚ ቃል ንቃሉ ካብ ምርኣይ ይቐጥቡ። ኣበው ግን ነዚ ከም ሓደ ኣቐዲሙ ብዛዕባ ክርስቶስ ዝተነግረ ካብ ዝኾነ ግዝኣት ምዳርዊ ነገራት ከምዝኾነ ንምግላጽ እሞ ቅድሚ ትንሥኡሉ ብናይ ትንሥኡሉ ጸጋ ዝውሃብ እንታይ ምዃኑ ንምግላጽ ዝኾነ እዩ ይብሉ። ማርያም ኣብዚ ሓዳስ ሔዋን ገሮም ይርእይዎ ካብ ኩለን ኣንስቲ ዝተባራኸት ናይ ሔዋን መርገም ዘይበጽሖ ማለት እቲ ኣብ ዘፍጥረት 3:16 ዘይበጽሖ እያ ወላእዋን እቲ ብጻዕሪ ክትወልዲ ኢኺ ዝብል ዘይበጽሖ እያ። ከምቲ ጽንሰቱ ብትኣምራት ዝኾነ ልደቱ ከኣ ብትኣምራት እዩ ኾይኑ። ገለ ሉቃስ 2:7 ብዛዕባ ብድንግልና ምውላድ ምልክት ይህብ እንተኾነ ብግሉጽን ብቐጥታን ኣይኮነን ይብሉ።

5ይ ጉባኤ ቁስጥንጥንያ ብ553 አብ አውጁ ኩሉ ጊዜ ድንግል “Perpetual Virgin” ኢሉ። ነዚ ክገልጹ አበውን ሊቃውንቲ ተሎግያን ዝተፈላለዩ ተመሳሳሊ ሓሳባት የቐርቡ። ናይ ክርስቶስ ካብ ዝተሓትመ መቐብር ምትንግእ፣ ድሕሪ ትንግሌኡ ማዕጾ ብዕጹው እንከሎ ንሓዋርያቱ ክርአዮም እንከሎ፣ ጩራ ፀሓይ ብመስተያየት ክሓልፍ እንከሎ ዝብል ከም መረዳእታታትን መግለጽን ብድንግልና ምውላዳ የቐርቡ።

ኢየሱስ መን ምኻኑ እንተ ፈሊጥና ብተአምራት ምውላዱን ኩሉ ሕይወቱ ብተአምራታት ዝተኸበ ምዃኑ ክገርመና የብሉን። ብተአምራት ካብ ማሕጸን ድንግል ምውጽኡ እቲ ዝለዓለ መልሲ እንረኽብሉ ኣብቲ ከአልኩሉ ዝኾነ አምላኽ ዘሎና እምነት ክንገልጽ ከሎና እዩ።

2. ድንግልና ማርያም ድሕሪ ልደት ኢየሱስ፡

ማርያም አደ ኢየሱስ ኩሉ ጊዜ ድንግል እያ። አበው ቤተ ክርስቲያን ኣብ 3ይን 4ይን ክፍለ ዘመን ነዚ ኣብ ትምህርቶምን ጽሑፍምን ምሂሮም ኣብ 5ይ ክፍለ ዘመን ቀጺሉ ድሕሪኡ ዘሎ ዘመናትን ኣብ ብዙሕ ጉባኤታትን ሲኖዶሳትን ኣብቲ ዕላዊ ትምህርቲ ቤተ ክርስቲያን ከምዝኣቱ ገሮም። እዚ ሓሳብ ከአ ማርያም ቅድምን ድሕርን ልደት ወዳ ኢየሱስ ክርስቶስ ኅይታና ኩሉ ጊዜ ድንግል እያ ነራ ይብል።

ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ ነዚ ናይ ማርያም ድንግልና ዝገራጮ ዝመስል ሓሳባት ንረክብ። ኣብ ማቴ 12:46፣ 13:55~56፣ ዮሐ 2:12 ነሕዋት ኢየሱስ ይጠቅሱ። ኢየሱስ ኣሕዋትን ኣሓትን እንተ ነሮም (ማቴ 13:56) ማርያም ብዘይ ኢየሱስ ካልኣት ብዘይ ኢየሱስ ወሊዳ ማለት ድዩ? ስለዚ ኩሉ ጊዜ ድንግል ኣይነበረትን ማለት ድዩ?

ኣብ ሉቃስ 2:7 “ማርያም “ብኹሪ ወዳ ወለደት ይብል”። ኢየሱስ ብኹሪ ወዳ እንተኾነ ድሕሪኡ ካልኣት ኣለዉዋ ማለት እዩ። ኣብ ማቴ 1:25 ከምዝብሎ ዮሴፍ ክሳብ ብኹሪ ወዳ እትወልድ ምስኣ ዝኾነ ርክብ ኣይፈጸምን” ይብል እዚ ግን ድሕሪኡ ምስኣ ርክብ ገሩዶ ኣይ ኮነን ዘስምዕ።

ነዚ መሰረት ገሮም ገለ ክርስቲያን ኣብ 3ይን 4ይን ዘመን ማርያም ድሕሪ ኢየሱስ ካልኣት ቆልዑት ነሮም ንዝብል ይቐብልዎ ነሮም ስለዚ ማርያም ኩሉ ጊዜ ድንግል ኣይነበረትን ይብሉ። **ኦሪጅን ዝተባህል ሊቅ ነዚ ጸገም ክፈትሕ ዮሴፍ ቅድሚ ማርያም ሓዳር ነርዎ ስለዚ ካብ ቀዳመይቲ ሰበይቱ ቆልዑት ነሮም ይብል እም ቅዱስ መጽሓፍ ከም ኣሕዋት ኢየሱስ ይጠቐሱም።** እንተኾነ እዚ ሓሳብ ግምት እዩ ዝድግፎ መረጋገጺ የለን። እስከ ነዚ ሓቂ ንበሎ ኢየሱስ ኣሕዋት ነሮም እንተኾይኖም ስለምንታይ ንማርያም ኣዲኡ ኣብ እዋን ሞቱ ንዮውሓንስ ረድኡ ሂብዎ። (ዮሐ 19:26-ፍ)። ኣብ ሓዲስ ኪዳን ብዛዕባ ቅድስት ስድራ ክዛረብ እንከሎ ኩሉ ጊዜ ብሰለስተ ሰብ ዝቐመት እያ። ኢየሱስ ማርያም ዮሴፍ ካልእ ውሉድ ተጠቂሱ/ሳ ኣይፍለጥን።

እዚ ናይ ማርያም ኩሉ ጊዜ ድንግል ዝብል ብ553 ዓ.ም. ኣብ ካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን ዓምዲ እምነት ኮይኑ ኣብ ኩሉ ጸሎታትን ስርዓተ ልጡርግያን ቤተ ክርስቲያን ክተኣታቶ ጀሚሩ።

ካብቲ ማርያም ንመልአኽ ዝሓተተቶ ሉቃስ 1:34” እዚ ከመይ ኢሉ ይኸውን ሰብኣይ ዘይፈልጥ ከሎኹ” ዝበለቶ መሰረት ገሮም ቅዱስ ኣጎስቲኖስን ካልኣትን ማርያም ኣብ ሕይወታ መብጽዓ ገራ ከም ዝነበረት ይገልጽ ይብሉ። እዚ ኸኣ ብፍሉይ ጸጋ አምላኽ ዝተገልጸ እዩ ነሩ ይብሉ።

ኢየሱስ ኣብ ዕጹ መስቀል እንከሎ ነዲኡን ነቲ ዘፍቅሮ ረድኡ ዝተላበዎም “ኣቲ ሰበይቲ እንሆ ወድኺ ነቲ ረድኢ ከአ እንሃ አደኺ ኢልዎም። ሰበይቲ ዝብል ቃል ንሕዋን ቅድሚ ሓጢኣት ምግባር ዝብሃል ን። ኣቲ ሰበይቲ ክብላ እንከሎ ካብ ሓጢኣት ነጻ ምዃና ዘመልክት እዩ።

እዞም ዝተጠቐሱ ሕልቀታት ክትምልሶም ብርቱቦ ኣይኮነን። እቶም ኣሕዋትን ኣሓትን ኢየሱስ ተባሂሎም ዘለዉ መቐርብ ቤተሰብ እዮም። ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ እዚ ዓይነት ኣዘራርባ ኣሕዋተይ ምባል ኩልና ኣብ ዓድና ከም እንፈልጦ ወዲ ሓወቦና ኣሞና ኣኮና እውን ሓውና ሓፍትና ንብሎም ኢና። ካልእ ክንርድኦ ዘሎና ሓዲ ዓይነት ሰባት ደቂ ማርያም ክብሃሉ ኣይክክልን እዩ።

ነቲ በኹሪ ወዳ ወለደት ዝብል(ሉቃስ 2:7) ድሕሪ ኢየሱስ ካልኣት ቆልዑት ወልዳ ኣብ ዝብል ኣይመርሓናን እዩ። ኣብ ባህሊ ኣይሁድ ሓዲ ቆልዓ ጥራሕ ዝወለደት ብኹሪ ወዳ ይብሉ እዮም ምኽንያቱ በኹሪ ፍሉይ ሓለፋታትን ግድነታትን ኣልኦ።

ኣብ መጨረሻታ ዮሴፍ “በኹሪ ወዳ ክሳብ እትወልድ ኣይፈለግን” ማቴ 1:25 እዚ ክሳብ ወዳ እትወልድ ኣይቀረገን ክብል እንከሎ ቅድሚ ሕርሳ ርክብ ከምዘይነበሮም ይገልጽ እዚ ኸኣ ብድንግልና ከምዝተጠንሰ ይነግረና። እዚ ሓሳብ ቅድሚ ይኹን ድሕሪ ሕርሲ ርክብ ማርያምን ዮሴፍን ሥጋዊ ርክብ ከምዘይነበሮ ንርኢ።

ሐ. ብዘይ ሓጢአት ተጸኒሳ፤

ቃል ኣምላኽ ዝኾነ ክድነና ከማና ሰብ ክኸውን ነርዎ ነዚ ክኸውን ከኣ ምድራዊት ኣደ ተድልዮ። ኣምላኽ ንወዱ ክሰዶ እንተ ኾይኑ ንኣኡ እትሰማማዕ ወላዲት ከሰናዱ ግድነት እዩ።

እግዚአብሔርን ኃጢአትን ብሓንሳብ ክኾኑ ኣይክእሉን እዮም። ዓላማ ናይ መድኃኒ ምምጻእ ንሰብ ካብ ሓጢአትን ሰይጣንን ንምድኃን እዩ። ስለዚ ብዝኾነ መገዲ ንመድኃኒ ምስ ኃጢአት ርክብ ክህልዎ ኣይክእልን እዩ። በዚ ምኽንያት እግዚአብሔር ብቲ ዓቢ ሓልዮቱን ክእለቱን መጻኢት ኣደ ክርስቶስ ካብ ኃጢአት ነጻ ዝኾነት ክትከውን ኣቐዲሙ ርእይዎ ወይ ወሲንዎ።

ናይ ማርያም ብዘይ ኃጢአት ምጽናሳ ከም ዓምዲ እምነት ታሕሣሥ 8 1854 ብጥዮስ 9ይ ኣብ ሮማ ብዕሊ እምነት ቤተክርስቲያን ምጃኑ ተኣዊጁ። እዚ ዓምዲ እምነት ዝእውጅ ማርያም ብጸጋ ኣምላኽ ካብቲ መጀመርያ ካልኢት ጽንሰታ ካብ ኩሉ ኃጢአት ኣዳም ነጻ ኮይና ተወሊዳ። ማርያም ከም ኩሉ ሰብ ብሥጋዊ ርክብ ኣብኣን ኣዲኣን (ሃናን እያቄምን) እያ ተወሊዳ።

ነዚ ዓምዲ እምነት ክንርዳእ ከምኡ ቤተ ክርስቲያን እትኣምኖ ክንርዳእ ኣብቲ መጀመርያ ኣዳምን ሔዋን ቅድሚ ምውዳቕም ዝነበርዎ ኣብ ጸጋ ኣምላኽ ብዘይ ኃጢአት ዝነበርዎ ሕይወት ክንምለስ ሓጋዚ እዩ። ኣዳምን ሔዋንን መጀመርያ ዓለት ደቂ ሰብ ስለ ዝኾኑ ናይ ኩልና መበቆል ፍጥረትና፣ ናይ ኩልና ወለዲ እዮም። ኣዳም ናይ ኩልና ብሥጋ ኣቦ ጥራሕ ኣይኮነን፣ ንሱ ብሞራላዊ መለክዒ እውን ናይ ኩልና መርሕ ወይ ኣብነት እውን እዩ። እዚ ብፍሉይ ንዓኡ ጥራሕ ዝተሞህሮ እዩ። እዚ ማለት ናይ ኣዳም ጸጋ ወይ በረኽት ኣብ ደቂ ይሓልፍ እዚ ከኣ ነቲ ዝፈጠሮ እግዚአብሔር እሙን እንተኾነ እዩ። ጸጋ ኣምላኽ ክንወርስ ወይ ክንክላእ ብናይ እግዚአብሔር ድለት ኣብቲ ኣዳም ዘርእዮ እምነት ተሞሲኑ።

ኣዳም ሓጢአት ስለዚ ጸጋ ኣጥፊኡ ንሕና እውን ከምኡ ኮና ምኽንያቱ መበቆልና ስለ ዝኾነ ቦታና እውን ወሲድዎ። ኣብዚ ዓለም ክንውለድ ከሎና ካብቲ ክንወርሶ ዝግብኣና ዝነበረ ተኸሊእና ንውለድ ብኻልእ ኣዘራርባ ጸጋ ኣምላኽ ዘይብልና ንውለድ። ነዚ ካብ ጸጋ ኣምላኽ ምኽልካልና “ናይ ኣዳም ኃጢአት ንብሎ። ትርጉሙ ኸኣ ክንውለድ ከሎና ሓዲ ነገር ኅዲልና ንውለድ ማለት ክንረኽቦ ዝግብኣና ነቲ እግዚአብሔር ዝመደበልና ከይንቐበል ዝግባት መንፈስ ሒዝና ንውለድ። ብጸጋ ክርስቶስ ምእንታና ኣብ መስቀል መይቱ ኣፍደገ ድሕንት ከፊቱልና። ብጥምቀት ኣብቲ ንጸጋ ኣምላኽ ክንቅበል ዘኽእለና ኩነት ንድይብ። ደቂ ኣምላኽን ወረሰቲ መንግስተ ሰማይን ንኸውን።

እዚኹሉ ምስቲ ናይ ማርያም ብዘይ ሓጢአት ምጽናሳ እንታይ ርክብ ኣልኦ? ናይ ኣቦና ኣዳም ኃጢአት ብናይ ባሕርያዊ ትውልድና ናብ ኩልና በጺሑ። ማርያም ካብ ወለዳ ብባሕርያዊ መገዲ ተጸኒሳ ተወሊዳ ስለዚ ናይ ኣዳም ሓቲኣት ዝወረሰት እያ ክንብል ይደፍኣና። ኣበው ነዚ ክምልሱ ብዙሕ ተቐሊሶም።

ናይ አዳም ሓጢአት ግላዊ ሓጢአቱ እዩ ናታትና ናይ ግሊ አይኮነን፤ እዚ ሓጢአት እዚ ሳዕቤኑ ካብ አምላኽ ምፍላይ፤ ደቂ ጥፍአት ንሰይጣን ቅሎግት ገሩና።

ካቶሊካውያን መማህራን ትምህርተ መለኮት ኣብ መጨረሻታ ዝበጽሖ መደምደምታ ማርያም ካብ ሓጢአት አዳም ነጻ ኮይና እያ ዝብል እዩ። ማርያም ብዛይ ሓጢአት አዳም ተጸኒሳ ዝብል ከም መረጋገጺ ዝጥቀሱስ ሰለስተ መረጋገጺታት ካብ ቅዱስ መጽሓፍ አለዉና። ዘፍ. 3:15፤ ሉቃስ 1:28፤ ሉቃስ 1:41። እቲ መጀመርያ ኣብ ዘፍጥረት ዘሎ እግዚአብሔር ዝሃቦ ተስፋ ነቲ ተመን ዝበሎ እዩ፡ “ኣብ መንጎኻን ኣብ መንጎ እዛ ሰበይትን ኣብ መንጎ ዘርእኻን ኣብ መንጎ ዘርእን ከእ ጽልኢ እተክል አሎኹ። ንሱ ርእሰኻ ኺጭፍፍልቅ እዩ፤ ንሰኻ ድማ ሸኹናኡ ኸትነክስ ኢኻ”። እዚ ክትርጎም እንክሎ ካብ ሔዋን ዝተወልደ (ክርስቶስ) ብምልኡ ንሰይጣን ክስዕሮ እዩ፤ ኣብ ገለ ንክርስቶስ ክጎድኦ ክፍትን እዩ ኣብ ገለ እውን ብመጠኑ ክዕወት እዩ እዚ ኸእ ብሰንኪ ሓጢአት ኣብ ተኸተልቱ እዩ።

ሓደ ካብቶም ቀዳሞት ኣበው ቤተክርስቲያን እዚአ ሰበይቲ ተባሂላ ዘላ ናይ ማርያም አምሳል እያ እናበለ ክስተምህር ጀሚሩ። ብዙሓት ናይ ዘመና ሊቃውንቲ እውን ኣብዚ ጥቕሲ ተመርኩሶም ናይ ሰይጣን ስዕረት ምሉእ አይምኹነን ማርያም ካብ ሓጢአት ነጻ እንተ ዘይትከውን ይብሉ። በዚ ምክንያት ማርያም ኣብዚ ዓለም ክትውለድ እንክላ ካብ ሓጢአት ነጻ ኾይና ክትውለደ አለዋ ዝብል ትምህርቲ ኣብኩሉ ክዝርጋሕ ጀሚሩ።

ፕዮስ 9ይ ብ1854 በቲ ዘይጋገ ስልጣኖም ነዚ ዓምዲ እምነት ተኸላኺሎምሉ። “ካብ ኩሎም ዝተባረኸት ድንግል በቲ ክትወልዶ ዘልኦ ክርስቶስ ብናቱ ጸጋ ካብ ኩሉ ሓጢአት ነጻ ኮይና ከም እትውለድ ገርዋ። ንሳ ኢየሱስ ክርስቶስ መድኃኒ ዓለም ክትወልድ ስለ ዝተሓርየት ካብ ኩሉ ኃጢአት ነጻ ኮይና ተወሊዳ” ይብሉ።

ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ ኣብ ኦሪት ዘፍጥረት 3:15፤ ሉቃስ 1:28 ገብርኤል መልእኽ ከበሰራ እንክሎ ፡”ሰላም ንኣኺ እምልእተ ጸጋ” ኢልዎ። ምልእተ ጸጋ ምዃን ካብ ኩሉ ሓጢአት ነጻ ማለት እዩ። እቲ ቀንዲ ምክንያት ንአምላኽ ከምቲ ዝደልዮ ክትከውን ዘክኣላ ብፍሉይ መገዲ አደ አምላኽ ክትከውን ስለ ዝመረጸ እዩ። ናይ ማርያም ብጸጋ አምላኽ ምስላም ካብ ካልእ ፍሉይ ይገብራ። እዚ ፍሉይ ጸጋ ዝተሞሃባ ንምሉእ ሕይወታ እዩ ማለት ክብታ መጀመርታ ደቂቕ ዝተጸንሰትላ ጀሚራ ካብ ዝኾነ ኃጢአት ነጻ ኮይና።

ኣብ ሉቃስ 1:41 ንል ሓፍትንኦ ኤልሳቤት ብመንፈስ ቅዱስ መሊኦ ከምዚ ኢላታ፡ “ንስኺ ካብ አንስቲ ዝተባረኸኪ ኢኺ እቲ ካብኺ ዝውለድ ሕፃን እውን ዝተባረኸ እዩ”። ናይ ማርያም ቡራኬ ምስቲ ናይ ኢየሱስ ሰብአውነት ማዕረ ማዕረ ይኸይድ። እዚ ንማርያም ማዕረ ማዕረ ክርስቶስ ጌርካ ምቕራብ ዝሕብሮ ማርያም ከም ክርስቶስ ካብ መጀመርታ ካብ ኃጢአት ነጻ ኮይና ከም እተወልደት ንምሕባር እዩ።

ማርያም ንል አዳም ስለ ዝኾነት ድሕነት የድልያ። ብዙሓት ኣበው ብፍላይ ካብ ምዕራባዊ ዓለም ከም ብዓል ቅዱስ አልበርት ዓቢይ ከምኡ ቅዱስ ቶማስ ብዓል አኩኖ ከም ቅዱስ ዮውሃን መጥምቅ ማርያም ብተአምራት ኣብ ክርሲ አዲኦ እንክላ ነጺሓ ይብሉ። ከም አተሓሳስባ ናይ እዚአም ማርያም ብዘይ ሓጢአት ተወሊዳ ግን ክትጽነስ እንክላ ምስ ኃቲአት ተጸኒሳ ይብሉ።

ኣብ ታሪኽን ባህልን ክርስትና እንተረኤና ግን ካብ ቀደም ካብ 5ይ ዘመን ጀሚሩ ማርያም እታ ዝበለጸት ንጽሕቲ ዝብል ትውፊት ወይ ባህሊ ነሩ። ኣብ ምስራቅ ካብ 8ይ ክፍለ ዘመን ጀሚሩ ብዘይ ኃጢአት ምጽናሳ ይብዓል ነሩ።

አብ ምዕራብ ክልተ ፍራንቸስካውያን መነኮሳት ነዚ ዓቢ ምስጢር ተሎጋዊ መልሲ ረኺቦምሉ። አብ ትምህርቶም አቕዲምካ ምድጋን “anticipatory redemption” or preredemption”.

እዚ ማለት ከአ ማርያም ካብ ናይ አዳም ኃጢአት ነጻ ኮይና ተወሊዳ ፍሉይ ውሳኔ ወይ ድለት አምላኽ ካብ ዝኾነ ሓጢአት ነጻ ገሪዋ እዚ ኸአ ብመንጽር አቕዲሙ ዝተዋህባ ጸጋ ካብ ኢየሱስ ክርስቶስ ምእንታና አብ ዕፀ መስቀል ክመውት ዝተወሰነሉ ረኺባቶ። ነዚ ሓሳባት ዝተረድኡ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ፕዮስ ዓይ አብ አዋጅም ከምዚ ይብሉ “ ብፍሉይ ጸጋን ግንዖት ናይ እቲ ክአል ኩሉ ሓደ አምላኽን ንጸጋ ኢየሱስ ክርስቶስ መድኅን ደቂ ሰብ ካብአ ክውለድ ዘልኦ፣ ማርያም ካብ ኃጢአት አዳም ነጻ ኮይና ተወሊዳ ይብሉ።

ሓደ ካልእ ክፍሊ ናይ እቲ ማርያም ብዘይ ሓጥአት አዳም ተጸኒሳ ዝብል። ፕዮስ ዓይ ከምዚ ይብሉ፡ “ካብታ መጀመርታ ጽንሰታ ማርያም ካብ ሓጢአት ነጻ ኮይና ተጸኒሳ”። እዚ ማለት ከአ አምላኽ ንነፍሲ ማርያም ክፈጥራ እንከሎ አብቲ ብናይ አብአ ፈሳስን ናይ አዲአ እንቋቋሖን ክራኽብ እንከሎ ንሳ ብጸጋ ምልእቲ ኮይና” እዚ ኸአ ብመንጽር አደ አምላኽ ምዃና ተራዩ እዩ። ኩሉ ጸጋታት ዝተዋህባ ምስቲ አደ አምላኽ ክትከውን ዝተሓርዖቶ ዝተተሓሓዘ እዩ።

ንሳ አደ አምላኽ ክትከው ስለ ዝኾነ እዚ ጸጋ እዚ ምስአ ዝሰማማዕ እዩ። ካብ ሓጢአት አቕዲም ነጻ ከም እትኸውን ክገብራ ንእግዚአብሔር ይክአሎ እዩ እዚ ኸአ አብቲ ካብአ ዝውለድ ክርስቶስ ዝተመስረተ እዩ። ብኻልእ አዘራርባ እግዚአብሔር ክገብሮ ይኽእል እዩ፣ ክገብሮ ኸአ አለዎ፣ ስለዚ ኸአ ገርዎ። ማርያም ካብ ኩሉ ሕማቕ ሃረርታ ነጻ እያ።

መ. ፍልሰታ፡ (ፕዮስ 12 ኅዳር 1 1950)

ማርያም ብሥግኣን ነፍሳን ንሰማይ ፈሊሳ። አብቲ ናይ ፕዮስ 12 አዋጅ ነዚ ዓምዲ እምነት ከምዚ እናበሉ ይገልጽዎ።” ማርያም ብዘይኃጢአት አዳም ዝተጸንሰት ኩሉ ጊዜ ድንግል፣ ምድራዊ ሕይወታ ምስ ወድኤት ብነፍሳን ሥግኣን ንሰማይ አብ ክብሪ ፈሊሳ”። ፍልሰታ ማርያም ንዘመናት አብ ናይ ቤተ ክርስትያን መንፈሳውን ዶግማውን ዓቢ ተራ ነርዎ። ክፍሊ ናይ መልኮታዊ አስተንትኖን ብፍላይ አብ ልጡርግያ ብዝያዳ ብምእመናን ዝዝውተር እዩ። አብ ሃገርና አብ ዘመነ ጽጌ አብ ምህልላ ፍልሰታ ከምኡ አብ ብዓላት ማርያም ክንርእዮ ንኽእል። “ሰላም ለፍልሰተ ሥጋኪ ምስለ ነፍስኪ ኢመዋቲ በትሰንአዎ አሓቲ” እናበልና ዕሞቕ እምነትና አብ ፍልሰታ ማርያም ንገልጽ። ፍልሰታ ክብሃል እንከሎ ንሰማይ ምኻድ ወይ ምውሳድ ብናትካ ሓይሊ ዘይኮነ ብናይ ካልእ ሓይሊ ንሰማይ ምፍላስ ማለት እዩ። አብዚ ብናይ እግዚአብሔር ሓይሊ እዩ ዘስምዕ። ማርያም ሓጢአት ዘይርከባ እያ ስለዚ ነፍሳ ብቐጥታ ንሰማይ ናብ እግዚአብሔር አብታ ጊዜ ሞታ ከምዝኸደት ንአምን። እዚ ዓምዲ እምነት ፍልሰታ ብዛዕባ ሥግኣ ንሰማይ ምፍላሱ ክገልጽ እንከሎ ሥግኣ ምስታ አብ ሰማይ ክብሪ ዝረኽቡት ነፍሳ እንደገና ተወሃሂዱ ይብላና።

እዚ ዓምዲ እምነት ናይ ማርያም ሰውነት ድሕሪ ምድራዊ ሕይወታ ምውድአ ከም ናይ ካልኣት ሥጋ አይመሸመሸን አይተበላሸወን። ድሕሪ ሞታ ሽዑ ንሽዑ ፈሊሳ። አብ መንጎ ሞታን ፍልሰታን ክንደይ ጊዜ ወሲዱ ጌና ቤተክርስትያን ክፉት ገዲፋት አላ።

ፍልሰታ ማርያም ክንብል ከሎና ናይ ማርያም አብ ሰማይ አብ የማን ወዳ ተቐሚጣ ዝረኽቡቶ ግርማ ኢና እነስምዕ። ቅዱስ ጳውሎስ “እቲ በራሲ ዘይምብራስ፣ እቲ መዋቲ ኸአ ዘይሙማት ኪለብስ ይግብአ እዩ” (1ቆሮ 15፡53) ይብል ድሕሪ ሞት ዘሎ ነገራት ክገልጽ እንከሎ።

እዚ ዓምዲ እምነት እቲ ፍልሰት ከመይ ኢሉ ከምዝኾነን ማርያም ምድራዊ ሕይወታ ምስ ወድኣት ምእስ ንሰማይ ከምዝፈለሰት ከመይ ኢላ ከምዝፈለሰት አይነግርን እዩ። ማርያም መይታዶ? ነፍሳን ሥግኣን ከተፈላለዩ ድያ ንሰማይ ፈሊሳ? እዚ ሕቶ እዚ ንተመራመረቲ ክፉት እዩ። አብ ትውፊት ከምቲ ወዳ ዝሞቶ ማርያም ከአ መይታ እያ ዝብል ብዝያዳ ይእመን። አብ መብዝሕትአም ምስራቓውያን ድህሪ ሰለስተ መዓልቲ ንሰማይ ፈሊሳ ዝብል እምነት ይዝውተር።

ናይ ማርያም ብሥግኦ ንሰማይ ምፍላስ ፍሉይ ጸጋን ግንዖት ብኣምላኽ ዝተዋህባ እዩ እዚ ኸኣ እቲ ፍሉይ ተራ ኣብ ምድሓን ደቂ ሰብ ዝተጸወተቶ ኣደ ኣምላኽ ብምጃን እዩ መሰረቱ። ፍልሰታ ፍሉይ እዩ ማለት ካልኣት ኩሎም ደቂ ሰብ ምስ ሞቱ ሥግኦም ኣብ መሬት ይተርፍ ኣብ ጊዜ ትንሣኤ ሙታን ከምብሓዲስ ነፍስን ሥጋን ይወሃሃዳ ንፍርዲ ኸኣ ይቐርባ (ካልኣይ ፍርዲ ወይ ሓባራዊ ፍርዲ)።

እዚ እዩ ሓባራዊ እምነት ኣብ ምስራቕን ምዕራብን። ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ ብግሉጽ ኣይንረኽቦን ኢና ግን ካብቲ እግዚአብሔር ዝገበሮ ክንግምግሞ ንክእል። ካብቲ ኣምላኽ ንማርያም ዝገበሮ ኩሉ ክንግምግሞ ንክእል። ከምኡ ማርያም ብሕይወታ እንከላ ዝገበረቶን እምነታን ኣብዚ እምነት ክንበጽሕ ይሕግዘና። ኣብ ምድሪ እንከላ ኩሉ ጊዜ ምስ ወዳን ኩሉ ናታ ናቱ ገራ ትነብር ከምዝነበረት ኣብ ሰማይ ምስ ዓረገ ኩሉ ናቱ ናታ ከም ዝገብሮ ርግጽ እዩ (LG 61). ናይ ኢየሱስን ማርያም ሓድነት ኣብ ሰማይ እውን ቀጺሉ እዩ። ንሳ ኣብ ምድሪ ኮነ ኣብ ሰማይ ካብ ወዳ ኣይትፍለን እያ።(LG 56). ብዙሓት መማህራን ትምህርተ መለኮት ንሉቃ 1:28 “ምልእተ ጸጋ” ንዝብል ምስ ፍልሰታ የተሓሕዝዎ። ከምኡ ንዘፍ. 3:15 ኣብ ውሽጡ ንፍልሰታ ከም ዘመልክት ይሕብሩ። እቲ ዘርኢ ሰበይቲ ዝብል ንክርስቶስ እዩ ዘመልክት ዝብል ርድኢት ኣልኦም። እታ ሰበይቲ ዝብል ከኣ ንማርያም የመልክት። ከምቲ ማርያም ኣብ ቃልሲ ኣንጻር ሰይጣን ቅሩብ ርክብ ምስ ኢየሱስ ዝነበራ ኣብቲ ኣብ ልዕሊ ሰይጣን ምስተ ዓወተ ኸኣ ኣብ ልዕሊ ሞት ምስ ተዓወተ ንሳ ኸኣ ተዓዊታ።

ተሎጋውያን ምስ እዚ ዝተጠቐሰ ብምስምማዕ ሞት ሰባት ምስቲ ብሰንኪ መቐጻዕቲ ኃጢአት ዝተተሓሓዘ ምጃኑ ይገልጹ። ማርያም ካብ ኃጢአት ነጻ እያ ስለዚ ሥግኦ ዝኾነ ብሰንኪ ኃጢአት ዝመጽእ መቐጻዕቲ ኣይተንከፎን እንተ በልና ሓቂ እዩ። ንሳ ካብ ኩሉ ሕጊ ድሕሪ ውድቀት ሰብ ዝመጸ ነጻ እያ ናታ ነገር ከምቲ ዕጫ ኣደምን ሔዋንን ቅድሚ ምውዳቕም ዝተዋህቦም እዩ።

ካልእ መርትዖ ሥጋ ክርስቶስ ካብ ማርያም እዩ ወሲድዎ ስለዚ ሰውነት ማርያም ካብቲ ናይ ክርስቶስ ሰውነት ተኻፊሉ ስለዚ ኣብቲ ናይ ክርስቶስ ዕጫ ክካፈል ግድነት እዩ።

ካልእ ሓሳብ ኣብዚ ንጽሕቲ ድንግል ማርያም ተመስሪትና ንሳ ኣብ ምድሓን ደቂ ሰብ ምስ ወዳ ተሳቲፋ ስለዚ ምስ ወዳ ኮይና ንደቂ ሰብ ኣድኒና “Coredemptrix” ክንብላ ንክእል።

ትርጉምን ምስጢርን ናይ እዚ እምነት ሓቅነት፣ ኣብቲ ማርያም ብሥግኦ ንዘለዓለም ምስ ሰውነት ክርስቶስ ኩሉ ጊዜ ሓደ እያ “ብሥግኦን ነፍሳን” ምስኡ ሓደ እያ ዝብል ይምስረት።

ከምቲ ካልኣይ ጉባኤ ቫቲካን ኣብ (ቤተክርስቲያን 68) ዝብሎ ንሳ እተንጸባርቐ እያ ከም ርግጸኛ ምልክት ተስፋ ነቶም ህዝቦ እግዚአብሔር ኣብ ጉዕዞ ንዘለዉ እያ” ይብል።

መደምደምታ:

እምነትና ኣብ ምርያም ምስቲ ምስ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘልኦ ርክብ ተተሓሓዙ ክርኤ ይግባእ። እምነትና ብዛዕባ ማርያም ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ፣ ትውፊት ቤተ ክርስቲያን፣ ከምኡ ትምህርቲ ቤተ ክርስቲያን መሰረት ገርና ክንርእዮ ይግባእ።

ንቅዱስ መጽሓፍ ንጽል ኣቢልና ብምርኣይ ከምዚ እዩ ንዝብል ብሂል ሰባት ክነስተውዕለሉ ይግባእ። ንቅዱስ መጽሓፍ ክትርጉም ነጺልካ ብምጥቃስ ዘይትርጉሙ ከልብሶ ይክእል እዩ።

ኣባ ንጉስ ፍስሓ